

**Житомирський державний університет імені І. Франка
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра теорії та історії світової літератури**

ПОЛІЛОГ

№ 1

**Науково-публіцистичний
студентсько-викладацький збірник**

Засновано у 2013 р.

**Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
2013**

УДК 82–92 : 82.09

Головний редактор

Володимир Єршов, доктор філологічних наук

Відповідальний секретар

Ольга Коржовська, кандидат філологічних наук

Редакційна колегія:

Галина Бондаренко, кандидат філологічних наук

Галина Соболевська, кандидат філологічних наук

Наталія Астрахан, кандидат філологічних наук

Зоя Ржевська, старший викладач

Вікторія Білявська, асистент

Катерина Мельник, асистент

Верстка, технічне редагування

Жанна Ганько

Затверджено на засіданні
кафедри теорії та історії світової літератури
(протокол № 9 від 30 травня 2013 р.)

Державна реєстраційна служба України. Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія ЖТ № 184/561-Р від 04.04.2013 р.

ISSN 2311-1844

Адреса редколегії:

Житомирський державний університет імені Івана Франка.
10008. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40, корп. 4, ауд 503.
e-mail кафедри: zar.liter@gmail.com

© «Полілог», 2013.

ISSN 2311-1844

З М І С Т

Володимир ЄРШОВ. СЛОВО ВІД РЕДАКТОРА	5
---	---

ЕЙДОС ЗАРУБІЖНОГО

ТЕКСТУ

Петро БІЛОУС

ЛІКУВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІТЕРАТУРИ	9
--	---

Анастасія БІЛОУС

РОМАН КАРЕЛА ЧАПЕКА «ВІЙНА З САЛАМАНДРАМИ» ЯК ЖАНР РОМАНУ-ПЕРЕСТОРОГИ	12
---	----

Юлія БІЛОШИЦЬКА

ОБРАЗ БУНТІВНОЇ ЛЮДИНИ В ПОВІСТІ ДЖЕРОМА СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРИРВОЮ У ЖИТІ»	18
--	----

Юлія БОЙКО

ЛИЦАРСЬКИЙ РОМАН «ТРИСТАН ТА ІЗОЛЬДА»: СВОЕРІДНІСТЬ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ	26
--	----

Наталія БОРИСЕНКО

ОСОБЕННОСТИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ФАУСТОВСКОГО СЮЖЕТА В РОМАНЕ ТОМАСА МАННА «ДОКТОР ФАУСТУС»	35
---	----

Зоряна ГОЛОВЕЦЬКА

ПРОБЛЕМА АВТОРА ТА ЧИТАЧА ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ В РОМАНІ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА»	41
---	----

Анна ГУБАРЕВА

ИНТЕРПРЕТАЦИЯ МОТИВОВ ЕМОЦИОННОГО СТАНУ ГОЛОВНИХ ГЕРОІВ У МІСТЕРІІ Д. Н. Г. БАЙРОНА «КАЙН»	50
---	----

Надія ЗАБОЛОЦЬКА

БІБЛІЙНІ РЕМІНІСЦЕНЦІЇ В РОМАНІ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА»	57
---	----

Анастасія ЛАВРОВА

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОБРАЗУ ДИЯВОЛА: ВІД ТЕОЛОГІЧНОГО ОСМИСЛЕННЯ ДО ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ	66
---	----

Анастасія ЦЕРКОВНА

СИМВОЛІКА СМЕРТІ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ЕДГАРА АЛЛАНА ПО	73
---	----

У ПРОСТОРІ ВОЛИНСЬКОГО ТЕКСТУ

Софія ГУЗЕНКО

«ЖИТЕЙСКИЕ ИСТОРИИ» В. С. КИРИЧАНСКОГО: ПРОБЛЕМАТИКА, СТИЛЬ, ЖАНРОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ	79
--	----

Анна ЄВПАК

ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ А. М. ЛІСОВСЬКОГО: ПОЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ПОЕЗІЙ	84
---	----

Марія ЕСАУЛОВА

ЛИРИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ЖЕНЩИНЫ В ТВОРЧЕСТВЕ Г. Ф. БОНДАРЕНКО	91
---	----

Юліана КАЦЕМБА

ХУДОЖНЯ ПАРАДИГМА ІНШОСТІ В «ЧОРНІЙ РАДІ» П. КУЛІША ТА «СПОГАДАХ СОПЛІЦИ» Г. ЖЕВУСЬКОГО	98
--	----

Ірина СТАРОВОЙТ

ХУДОЖНЯ ПРОЗА

Г. М. ЦИМБАЛЮКА: ПРОБЛЕМАТИКА
ТА ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ
(НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ
«ЦІНА ПЕЧАЛІ») ..... 103**Аліна СТРОЦЬКА**ТИПОЛОГІЯ ТА СИСТЕМА ОБРАЗІВ
ВОЛИНСЬКИХ ГАВЕНД МІХАЛА
ЧАЙКОВСЬКОГО «ЗИМОВА НІЧ.
СПОГАДИ З ГАЛЬЧИНА»,
«ОСІННІЙ ДЕНЬ. СПОГАДИ З
ГАЛЬЧИНА» ТА «САВЕЛІЙ.
ПОЛКОВІ СПОГАДИ» ..... 109**СОБОР МУЗ:
ПОЕТИЧНА СТОРІНКА****Володимир БІЛОБРОВЕЦЬ** ..... 115**Галина БОНДАРЕНКО** ..... 116**Ольга ГАВРИЛОВА** ..... 117**Надія ЗАБОЛОЦЬКА** ..... 118**Ольга КОРЖОВСЬКА** ..... 119**Ольга КУЧУК** ..... 120**Антон ЛІСОВСЬКИЙ** ..... 121**Лілія МАСАН** ..... 122**Юлія МАРТИНЕНКО** ..... 123**Катерина МЕЛЬНИК** ..... 124**Ксенія МУЗИЧЕНКО** ..... 125**Марія РОЗБІЦЬКА** ..... 126**Леся САВЧУК** ..... 127**Аксінья СІНЬКО** ..... 128**Віра СМОЛЯР** ..... 129**Марина СУПРУНЕНКО** ..... 130**Микола ТИМОЩУК** ..... 131**Марія ХОМЧУК** ..... 132**Даша ШАБАЛІНА** ..... 133**Надія ШАНЮК** ..... 134**Марія ШОМКО** ..... 135**Леся ЯНЧЕВСЬКА** ..... 136**5-й ПОВЕРХ****Вікторія БІЛЯВСЬКА**ОБ'ЄДНАНІ ІМЕНЕМ ЮЗЕФА ІГНАЦІЯ
КРАШЕВСЬКОГО 138**PERCONTATIO:
ІНТЕРВ'Ю****Катерина МЕЛЬНИК.**«ПО СЕКРЕТУ» З ОЛЬГОЮ
КОРЖОВСЬКОЮ.*Percontatio* ..... 141**ХРОНІКА КАФЕДРИ**

2011 – 2013 рр. 147

**ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МОТИВІВ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ
ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ У МІСТЕРІЇ
Д. Н. Г. БАЙРОНА «КАІН»**

Дослідження пропонує аналіз емоційних станів, що проявляються в містерії. Звернено увагу на почуття, які характеризують внутрішній стан героїв.

Емоційний стан в літературі досліджували: І. Я. Кость (механізми вербалізації емоційного стану людини в українському прозовому тексті), І. С. Баженова (прагматичний потенціал вербальних засобів позначення емоцій у російському та німецькому художньому тексті), С. В. Гладьо (питання емотивності англomовного прозового тексту в семантико-когнітивному аспекті), Н. О. Позднякова (лінгвостилістичні та композиційні засоби передачі емоційного стану в англійському художньому тексті), Г. І. Харкевич (маніфестації стану тривоги в англomовній прозі), І. О. Свинцова (емоційність як стильову домінанту поезії Дж. Г. Байрона) [3; 4] та ін.

Центральним образом містерії є образ Каїна, який розкривається через глибокі психологічні переживання, моральні страждання та роздуми над власною долею. Він протиставляється всім іншим образам містерії. Вже у першій дії наявний мотив відчаю, який проявляється через протистояння Каїна зі всім світом. Усі на молитві дякують Богові, прославляють його, крім Каїна. Вони моляться і працюють, працюють і моляться, а Каїна таке життя не влаштовує. На запитання батька чого він мовчить, Каїн відповідає: «Казати що?» [1, с. 295]. Каїн не бачить сенсу в земному існуванні. Адам, як батько, стурбований тим, що Каїну нічого сказати Богу. Батько ніби підказує сину дякувати хоча б за життя, але Каїн вважає, що живе він для того, аби померти. І тут сім'я розуміє, що «Впадуть плоди заказаного древа» [1, с. 296]. Адам впізнає у синові змія. Каїн переконався у тому, що змії не брехав, і розуміє, що дерево дало знання, хоч на його думку, краще б воно дало життя. Для нього і життя і знання – благо. Тож перед ним постає одвічне запитання: «То як вони обидва можуть стати злом?» [1, с. 296].

Після молитви Каїн потребує побути наодинці. Мотив самотності супроводжує його. Мотив добра спостерігається у ставленні Авеля до свого брата. Авель не гнівається на Каїна, він бажає йому лише добра та миру, що підтверджується текстом:

Божий мир	The peace of God
Твоїй душі, мій брате!	Be on your spirit, brother!
[1, с. 297].	[6, с. 513].

У своїх роздумах Каїн тримає образу на батька:

А нащо працювати?..	And wherefore should I toil? – because
Бо батько мій в Едемі не лишився?	My father could not keep his place in Eden.
Чи ж винен я? Не був ще я на світі	What had I done in this?
[1, с. 297].	[6, с. 513].

У нього з'явилася думка небажання свого народження:

Свого буття я не люблю. Чому	Nor love the state
Піддався змію й жінці він?	To which that birth has brought me.
[1, с. 298].	Why did he
	Yield to the serpent and the woman?
	[6, с. 513].

У стані осудження приходить до Каїна Люцифер, який представляється повелителем духів, який знає думки смертних і співчуває їм. Люцифер вселяє у серце Каїна віру в те, що він буде жити. Каїн відкривається перед ним, довіряє йому, що ілюструє появу мотиву довіри. Він дозволяє Люциферу зазирнути у його душу. Він проклинає час свого народження, відчуває презирство до себе, відчуження. Тим часом Люцифер пропонує альтернативу, обіцяючи вічність:

Тобі збрехали: житимеш.	They have deceived thee; thou shalt live.
Лишишся ти	And thou wilt be
Не менший, ніж тепер	No less than thou art now
[1, с. 299–300].	[6, с. 513].

Мотив щастя яскраво проявляється прагненням Каїна пізнати це явище. Переймаючись цим він запитує Люцифера: «А ви щасливі?», а Люцифер відповідає: «Ні. А ти?» [1, с. 300], і Каїн відчуває себе нещасним, у той час як Люцифер не розуміє того, як можна не бути щасливим:

Нікчемна глино!	Poor clay!
І ти вдаєш нещасного!	And thou pretendest to be wretched!
[1, с. 300].	[6, с. 514].

Людина постає особою, яка має привід для радості, щастя, але Каїн не бачить його. Люцифер не вважає себе богом, він хоче лише залишитися самим собою. Він згоден з тим, щоб Бог царював: «Переміг він, хай царює!» [1, с. 301]. Люцифер говорить, що ангели промовляють лиш те, що їм велять. Цим він порушує питання свободи. Він добре знає, що Бог любить своє творіння і ніколи не знищить його. Любов Бога виявляється в людині. Люцифер вважає Бога самотнім, безсмертним тираном. Він бачить перевагу у тому, що люди можуть співпереживати один одному, а Він є нещасним у своїй величчі, адже творить заради творіння. Каїн завжди відчував суперечність в собі:

Ніяк не міг
Я примирити те, що бачив, з тим,
Що чув

[1, с. 302].

I never could
Reconcile what I saw with what
I heard

[6, с. 514].

Уявляючи себе у ролі Бога, Люцифер говорить про те, що він створив би людей богами. Нарікає на те, що Бог позбавив їх раю. Але парадокс спостерігаємо у тому, що з одного боку Бог для Люцифера – тиран, а з іншого він хотів би, щоб люди були богами. Люцифер не визнає того, що змії – це він. Він пропонує Каїну побачити смерть. Каїн завжди вважав смерть якимось створінням. Його цікавило те, як можна боротися з нею. Люцифер пропонує про це запитати у Бога, називаючи його при цьому руйнувачем. Каїн відчуває страх перед незнанням і просить Люцифера наставити його. Але за цю послугу вимагає поклонитися йому. Це перегукується із тим, коли диявол спокушував Ісуса у пустелі, пропонуючи йому багатства світу, за умови, якщо Ісус поклониться йому [Лук. 4: 5–7]. Каїн знає, що поклонятися треба лише Богу і запитує Люцифера: «Чи ти не Бог батьківських молитов?» [1, с. 308]. На це Люцифер відповідає:

Ні, – спільного нічого
Не маю та й не хочу мати з ним.
Я буду вищим або нижчим, тільки
Не спільником і не рабом його.
Живу окремо, та великий я

[1, с. 308].

No; – I have nought in common with him!
Nor would: I would be aught above –
beneath –
Aught save a sharer or a servant of
His power. I dwell apart; but I am great...

[6, с. 516]

Каїн бажає знати таємницю свого існування. Люцифер зве його за собою. Але Каїну потрібно йти набрати плодів для жертви. Він пам'ятає про те, що просив його брат. Отже, він здатен чути і допомагати. Він не втратив ще людських якостей. Каїн заради того, щоб не бачити Аду, в слюзах згоден поклонитися перед чим завгодно. Це свідчить про здатність любити. Ада виконала усю роботу за Каїна, їй не вистачало його і вона прийшла, щоб забрати його на відпочинок. Ада бачила Люцифера в образі ангела, за яким Каїн мусив йти. Ада бажала піти з ним, але Люцифер був проти. Тим самим він проявив себе тим, хто розділяє людей, хто виступає за самотність людини, у якій вона нещасна. Ада закликає Каїна примиритися зі своєю долею і любити її, як вона любить його. Люцифер одразу лукавить: «Більше, ніж батьків своїх?», Ада запитує: «Так. А хіба це гріх?» [1, с. 312], Люцифер відповів:

Поки що – ні:
У дітях ваших буде гріх це

[1, с. 312].

No, not yet;
It one day will be in your children

[6, с. 517].

Тут ми бачимо пророчу обіцянку, якої він і дотримався, адже він спотворив поняття любові до ближнього, перетворивши на тілесне задоволення з ближнім, що є гріхом.

Ада впізнала ворога, який був гарнішим за змія, але таким же брехливим. Люцифер ставить їх перед вибором: знання чи любов. Ада пропонує обрати любов. Але Каїн не потребує того, що пригнічує у ньому його дух. Ада намагається переконати його у тому, що сама вона буде нещасною. Отже, самотність постає причиною нещастя. А Люцифер доводить їй протилежне:

Але твій Бог – один; а він – щасливий, Самотній та благий?	Yet thy God is alone; and is he happy, Lonely, and good?
[1, с. 317].	[6, с. 518].

Ада знає, що Бог не один, у нього є ангели та люди. І тому Він – щасливий. Бог є першоджерелом щастя. Також тут можна розглядати питання про єдність Бога, як триєдиного: Отець, Син і Дух Святий. Тепер Каїн повністю під владою Люцифера, він іде за ним. Ада переживає, чи повернеться Каїн. Люцифер запевняє, що так, пояснюючи мету походу такими словами:

... назад до тебе прийде, Щоб заселити той мовчазний світ, Як цей; там місця забагато й поки Замало пожильців	He alone of mortals from that place (the first and last who shall return, save One), shall come back to thee, To make that silent and expectant world As populous as this: at present there Are few inhabitants
[1, с. 320].	[6, с. 519].

Ці слова можна трактувати як бажання диявола заповнити пекло душами такою мірою, як населена земля. Люцифер переконує Каїна довіритись йому, аргументуючи це тим, що «Вір – не впадеш! Не вір – загинеш!» [1, с. 322]. Та Каїн має свій погляд: А вірити тобі – не богохульство? [1, с. 322]. Каїн розмежовує гріх, отже він «наставлений на початку шляху свого» [Прич. 22:6]. Від відчаю Каїн бажає собі смерті, але Люцифер попереджає його:

Увесь не можеш Померти – частка житиме	Thou canst not All die – there is what must survive
[1, с. 324].	[6, с. 520].

Він має на увазі безсмертну душу.

Люцифер у царстві смерті хоче показати Каїну смерть, але Каїн не готовий погодитися, не знаючи, що таке смерть. Каїн бажає залишитися тут, адже йому важко жити на землі. Проте Люцифер запевняє, що його час ще не прийшов. Каїн усвідомив правильність повеління не торкатися дерева пізнання. Каїн усією душею бажає добра. Між Каїном та Люцифером виникає розмова про любов. І Люцифер запитує: «Себе ти любиш?» [1, с. 346]. Каїн впевнено відповідає:

Так, а більше – ту, Яка полегшує мені життя, Яку люблю я більше, ніж себе!	Yes, but love more That makes my feelings more endurable, And is more than myself, because I love it
[1, с. 346].	[6, с. 526].

Люцифер запевняє, що краса і любов не вічні. Він хоче перевірити, чи любить він брата. Каїн відповідає, що любить. Отже, не зважаючи на образи у своєму серці Каїн здатен любити. А любов усе прощає. Каїн впізнає у ньому того, хто творить зло. Люцифер бачить, що йому не вдається оволодіти Каїном і висловлює таку думку:

А ваш творець?	And why not he who made?
Я не створив вас;	I made ye not;
Ви його творіння, не мої.	Ye are his creatures, and not mine
[1, с. 350].	[6, с. 527].

Каїн прагне пізнати два начала: місце перебування Бога і Люцифера. Він ладен померти, аби тільки їх побачити. Таким сильним виявляється жага пізнання. Але вже настав час повертатися на землю:

Тепер я поверну тебе в твій світ,	And now I will convey thee to thy world,
Розмножуй там Адамів рід, їж, пий,	Where thou shalt multiply the race of Adam,
Працєю, тремти, плач, смійся,	Eat, drink, toil, tremble, laugh, weep, sleep,
спи... й сконай	and die
[1, с. 351].	[6, с. 527].

І Каїн хоче знайти ціль цих блукань. Для Люцифера ціль була відома: пізнати себе. Та Каїн все більше пізнає, що він – ніхто. Дух, з яким ходив Каїн, приніс лиш зло, але Ада готова його простити, адже Каїн швидко повернувся. З одного боку Люцифер зробив його самооцінку низькою, а з іншого дав розуміння, що він не Бог, тим самим не давши місця гордості. Каїн вважає, що Бог створив їх нікчемними, що поманив їх раєм, безсмертям, що створив із праху і у прах поверне. Він не розуміє, чому повинен платити за гріх батька. Ада, на відміну від Каїна, готова сама померти, аби жили батьки. Каїн благословляє малюка з невпевненістю:

Благословляю, хлопче! Якщо це	Bless thee, boy!
Благословення смертного спасе	If that a mortal blessing may avail thee,
Тебе від змієва прокляття	To save thee from the serpent's curse!
[1, с. 360].	[6, с. 530].

Ада вірить у благословення батька:

Благословення батьківське відверне	It shall.
Всю хитрість плазуна	Surely a father's blessing may avert
[1, с. 360].	A reptile's subtlety
	[6, с. 530].

Коли Авель запитав у Каїна, де той був, Каїн і сам не знав, що сказати. Авель пропонує разом молитися Творцю і принести жертву, але Каїн побажав, щоб Авель зробив це сам. Авель поважав брата і хотів, щоб вони разом йшли до благополучної мети. Каїн погодився, обравши алтар, першістю поступився брату так, як йому це незвично: «Ні, – мені незвично це» [1, с. 364]. Каїн не схиляючи колін перед Богом, приносить жертву. Вогонь на алтарі Авеля став стовпом полум'я й піднявся в небо, а жертвенник Каїна перекинув вихор і розкинув плоди

по землі. Авель пропонує взяти іншу жертву для згорання, адже Каїн прогнівив Бога. Каїн відмовляється це робити. Каїн вдарив Авеля у скроню, а Авель у цей час просив Бога прийняти його дух:

Боже мій! Прийми раба й прости
Його убивцю, бо не відав він,
Що діяв...

[1, с. 368].

Oh, God! Receive thy servant, and
Forgive his slayer, for he knew not what
He did...

[6, с. 532].

Так само й Ісус у посланні від Матвія просив Батька простити людей [Лук. 23:34]. Єва ж проклинає образ смерті:

Хай змії встелють шлях!
Плоди в устах обернуться на попіл!
Де, зморений, на листях ляже він –
Хай скорпіони жалять там його!...
Хай гірше Смерті буде Смерть тому,
Хто вперше Смерть покликав до
людини!
Віднині, братовбивство звешся –
Каїн!

[1, с. 372].

... snakes spring up in his path –
Earth's fruits be ashes in his mouth—the
leaves
On which he lays his head to sleep be
strew'd
With scorpions! May his dreams be of his
victim!
And death itself wax something worse
than death
To him who first acquainted him with
man!
Hence, fratricide! Henceforth that word is
Cain
[6, с. 534].

Каїна залишили всі, крім Ади. Він бажає, щоб і Ада залишила його. Згодом ангел Господній питає Каїна про брата його. Але Каїн зневажливо відповідає: «А чи сторож я своєму брату?» [1, с. 374]. Ангел повідомляє, що він проклятий:

І не даватиме тобі земля
За працю сил твоїх. І станеш ти
Вигнанцем на землі та блукачем!
[1, с. 374].

Henceforth, when thou shalt till the
ground, it shall not
Yield thee her strength; a fugitive shalt
thou
Be from this day, and vagabond on
earth!
[6, с. 534].

Бог ангелу звелів покласти печатку на Каїна, аби він не був шкідливим. А тому, хто посягне на Каїна, воздасться в сім разів. Таким чином Бог охороняє його і дає життя.

Отже, присутні мотиви любові, щастя, добра, довіри, відчаю й нездолення характеризують душевні стани головних героїв містерії «Каїн». Інтерес до індивідуальних рис особистості, до її почуттів є домінуючою у процесі становлення романтизму. Порушена проблема людини і світу є вічною, яка набуває нових інтерпретацій.

А. Губарева. Интерпретация мотивов эмоциональных состояний главных героев в мистере Д. Байрона «Каин».

Исследование представляет анализ эмоциональных состояний, которые проявляются в мистере. Внимание уделено чувствам, которые характеризуют внутренний мир героев.

A. Gubareva. The interpretation of motives of emotional conditions in the mystery of G. Byron «Cain».

The research represents an analysis of the emotional state of the Byron's mystery. The attention of the analysis is paid to the feelings that characterize the main characters' internal emotional state.

Список використаної літератури

1. Байрон Д. Мазепа / Передм. Н. Ю. Жлуктенко. – Харків : Фоліо, 2005. – 477 с.
2. Кирилюк З. В. Байронічний герой у поемах Байрона і Пушкіна // Зарубіжна література в школах України. – 2009. – № 11. – С. 2–14.
3. Кость І. Я. Механізми вербалізації емоційного стану людини в українському прозовому тексті.
– Електронний ресурс : Режим доступу:
http://science.crimea.edu/zapiski/2011/filologiya/uch24_42fn/045.pdf
4. Свинцова І. «Підвищена емоційність» як стильова домінанта поезії Дж. Г. Байрона: когнітивно-прагматичний аспект // Вісник ЖДУ ім. І. Франка. – Житомир, 2010. – Вип. 49. – С. 207–211.
5. Тименко Т. Г. Драматична поема в творчості Д. Г. Байрона // Вісник ЖДУ ім. І. Франка. – Житомир, 2006. – Вип. 30. – С. 186–188.
6. Byron G. The works of Lord Byron. – London, 1994. – 860 p.

